

Banki krajowe, oddziały banków zagranicznych

Art. 8 ust. 1

29/12/2009 r.

Czy odsetki, którymi obciążany jest rachunek klienta z tytułów różnych produktów kredytowych (Dt rk klienta – Ct rk wewnętrzny banku) lub odsetki, którymi uznawany jest rachunek klienta np. z tytułu lokaty terminowej (Dt rk wewnętrzny banku – Ct rk klienta), powinny być rejestrowane?

Odpowiedź: Wyżej wymienione operacje finansowe nie powinny być rejestrowane.

29/12/2009 r.

Czy opłaty związane z oferowaniem produktów bankowych (np. prowizja od wpłaty gotówkowej, opłata za udzielenie akredytywy, itp.), którymi obciążany jest rachunek klienta powinny być rejestrowane, jeśli przekraczają kwotę 15 000 EUR?

Odpowiedź: Opłaty związane z oferowaniem produktów bankowych nie powinny być rejestrowane.

29/12/2009 r.

Czy wypłatę dla klienta środków z tytułu zapadłych obligacji i dywidend, z tytułu posiadanych papierów wartościowych powinny być raportowane (bank otrzymuje z NBP środki, którymi następnie ze swojego wewnętrznego rachunku uznaje rachunek klienta)?

Odpowiedź: Wyżej wymienione operacje finansowe nie powinny być rejestrowane.

29/12/2009 r.

Od kiedy instytucja obowiązana będzie miała obowiązek rejestracji przelewów przychodzących z zagranicy? Czy rejestracja ta będzie obowiązywała od momentu, gdy wejdzie w życie rozporządzenie określające nowy wzór rejestru?

Odpowiedź: Założeniem przyjętym w *ustawie* było zachowanie dotychczasowych zasad w zakresie obowiązku rejestracji i przesyłania informacji o transakcjach przekraczających równowartość 15 000 EUR najwcześniej do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych. Aktualnie obowiązek rejestrowania, a następnie przesyłania takich informacji do Generalnego Inspektora nie dotyczy transakcji będących przelewami przychodzącymi z zagranicy.

Obowiązki polegające na rejestracji oraz przesyłaniu do Generalnego Inspektora informacji nie ulegną zmianie do czasu wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie znowelizowanego brzmienia art. 13 *ustawy*

Przedmiotowy przepis wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia *ustawy*, tj. od dnia 7 października 2009 r. Po tym terminie wejdzie w życie obligatoryjna delegacja ustawowa do wydania rozporządzenia. Obowiązek rejestracji wejdzie w życie z dniem wejścia w życie ww. rozporządzenia.

Czy transakcje zlecane przez ZUS podlegają raportowaniu?

29/12/2009 r.

Odpowiedź: Transakcje zlecane przez ZUS powinny być rejestrowane i raportowane.

29/12/2009 r.

Czy transakcje ustanowienia i zwrotu depozytu zabezpieczającego klientowi podlegają obowiązkowi rejestracji?

Odpowiedź: Transakcja ustanowienia oraz zwrotu depozytu (wykonanie dyspozycji klienta), którego równowartość przekracza 15.000 EUR podlega obowiązkowi rejestracji.

29/12/2009 r.

Czy wykorzystanie depozytu zabezpieczającego pod rozliczenie transakcji podstawowej podlega obowiązkowi rejestracji?

Odpowiedź: Wykorzystanie depozytu zabezpieczającego pod rozliczenie transakcji podstawowej podlega obowiązkowi rejestracji.

29/12/2009 r.

Czy w świetle nowych przepisów rejestracji podlegają transakcje o równowartości przekraczającej 15.000 EUR w wyniku realizacji:

- umów factoringowych zawartych z klientami,
- umów o zakup/sprzedaż znaków pieniężnych zawartych z innymi bankami, w tym z bankami spółdzielczymi.

Odpowiedź: Transakcje wykupu wierzytelności faktoranta przez faktora powyżej równowartości 15.000 EUR, wynikające z realizacji umów factoringu, podlegają obowiązkowi rejestracji. Prawidłowo wypełniona karta transakcji powinna zawierać:

- w sekcji *Podmiot, który wydaje dyspozycję* – dane identyfikujące osobę fizyczną reprezentującą faktoranta,
- w sekcji *Podmiot, w imieniu którego wydawana jest dyspozycja* – dane identyfikujące faktoranta,
- w sekcji *Beneficjent* – dane identyfikujące faktoranta,
- numer rachunku źródłowego – numer rachunku podmiotu wydającego dyspozycję w swoim imieniu lub w imieniu którego dyspozycję wydano (zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 września 2001 r. w sprawie określenia wzoru rejestru transakcji, sposobu jego prowadzenia oraz trybu dostarczania danych z rejestru Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej (Dz. U. Nr 113, poz. 1210 z późn. zm.)

Transakcje zawierane z innymi bankami w zakresie zakupu/sprzedaży znaków pieniężnych nie podlegają rejestracji, gdyż traktowane są, jako transakcje związane z gospodarką własną instytucji obowiążanych (art. 8 ust. 1e pkt 4 ustawy).

17/02/2010 r.

Czy transakcje przelewów (wychodzących) realizowanych przez bank na zlecenie klienta do ZUS lub US powinny podlegać rejestracji?

Odpowiedź: Transakcje przelewów wychodzących, realizowanych przez bank na zlecenie klienta, do ZUS lub US podlegają obowiązkowi rejestracji w każdym przypadku, w którym wypełniają kryteria określone w ustawie z dnia 16 listopada 2000 r.

o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1505 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą.

17/02/2010 r.

Czy jest możliwość nie podawania w danych beneficjenta danych ZUS lub US biorąc pod uwagę, że rachunki prowadzone na rzecz tych instytucji mają charakterystyczne numery rozliczeniowe?

Odpowiedź: Departament Informacji Finansowej informuje, że przepisy *ustawy* oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 września 2001 r. w sprawie określenia wzoru rejestru transakcji, sposobu jego prowadzenia oraz trybu dostarczania danych z rejestru Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej (Dz. U. Nr 113, poz. 1210 z późn. zm.) nie przewidują możliwości niewpisywania w rejestrze transakcji danych beneficjenta, co oznacza, że niezależnie od rodzaju beneficjenta jego dane powinny być umieszczane w rejestrze transakcji.

18/02/2010 r.

Czy w świetle przepisów *ustawy*, rejestracji podlegają transakcje, gdzie jedną stroną jest rachunek techniczny Banku, a drugą rachunek naszego klienta. W przypadku zaistnienia obowiązku rejestracji, prosimy również o podanie czyje dane powinny występować w polach rejestru dotyczących osoby wykonującej transakcję oraz podmiotu w imieniu którego transakcja jest wykonywana.

Odpowiedź: Obowiązek rejestracji transakcji zgodnie z art. 8 ust. 1 *ustawy* spoczywa na instytucji obowiązanej przeprowadzającej transakcję, natomiast poprzez pojęcie przeprowadzanie transakcji rozumie się wykonanie zlecenia lub dyspozycji klienta przez instytucję obowiązaną. Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, że obowiązkowi rejestracji podlegają transakcje, do których przeprowadzenia dyspozycję wydał klient. Wewnętrzne rozliczenia Banku, nazwane technicznymi nie mają żadnego związku z dyspozycją lub zleceniem klienta.

09/03/2010

W związku z ostatnimi zmianami w *ustawie* powstaje wątpliwość co do zakresu pozyskiwanych przez instytucje obowiązane danych od np. reprezentanta klienta lub jego pełnomocnika.

Odpowiedź: Artykuł 18 ust. 1 i 2 *noweli* stanowi, że dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 13 *ustawy* zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 13 *ustawy*, w brzmieniu nadanym *nowelą*. Do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 13 *ustawy* instytucje obowiązane rejestrują i przekazują GIIF dane określone w dotychczasowych przepisach wykonawczych. Oznacza to, że obowiązki polegające na rejestracji oraz przesyłaniu do GIIF informacji o zarejestrowanych transakcjach nie ulegają zmianie do czasu wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych.

09/03/2010

Czy podtrzymujecie Państwo swoje stanowisko wyrażone pod rządami poprzedniej *ustawy*, że w przypadku, gdy podmiotem, który wydaje dyspozycję (np. wpłaty gotówkowej do banku) jest np. pracownik klienta banku albo pracownik firmy

konwojującej środki pieniężne klienta banku to jego dane identyfikacyjne należy wpisywać do rejestru transakcji w polu „Podmiot, który wydaje dyspozycję”?

Odpowiedź: Departament Informacji Finansowej podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone pod rządami *ustawy* w brzmieniu przed zmianami wynikającymi z *noweli*. W szczególności należy mieć na uwadze dwa wymienione poniżej przypadki:

1. Przy dokonywaniu wpłaty zamkniętej, jako wpłacającego należy zidentyfikować osobę, która fizycznie dostarczyła gotówkę do banku.
2. Przy dokonywaniu wpłaty w kasie banku, jako wpłacającego kasjer powinien zidentyfikować osobę, która fizycznie dokonuje ww. wpłaty.

Art. 8 ust. 1e

29/12/2009 r.

W związku z zamieszczonym w art. 8 ust. 1e pkt 6 *ustawy* wyłączeniem obowiązku rejestracji podmiotów określonych w art. 9d ust. 1 nasuwają się następujące pytania.

Czy podmiotem świadczącym usługi finansowe w rozumieniu *ustawy* są:

- a) Otwarty Fundusz Emerytalny,
- b) Powszechne Towarzystwo Emerytalne,
- c) Pracowniczy Fundusz Emerytalny,
- d) firmy ubezpieczeniowe oferujące ubezpieczenia inne niż na życie.

Odpowiedź: Ad a) - c) – tak. Ad d) – nie.

29/12/2009 r.

Czy w związku z wyłączeniem obowiązku rejestracji transakcji organów administracji rządowej oraz organów samorządu terytorialnego wyłączeniu podlegają również transakcje takich podmiotów jak:

- a) organy kontroli państwowej i ochrony prawa,
- b) sądy,
- c) jednostki budżetowe,
- d) gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych,
- e) zakłady budżetowe,
- f) fundusze celowe (państwowe i samorządowe),
- g) uczelnie publiczne,
- h) jednostki badawczo rozwojowe,
- i) samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej,
- j) państwowe i samorządowe instytucje kultury,
- k) Narodowy Fundusz Zdrowia
- l) Polska Akademia Nauk oraz tworzone przez nią jednostki organizacyjne,
- m) inne państwowe lub samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych (z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków i spółek prawa handlowego),
- n) publiczne placówki oświatowe prowadzone przez organy gminy.

Odpowiedź: Zgodnie z postanowieniami przepisów *ustawy* obowiązkowi rejestracji nie podlegają transakcje dokonywane przez organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz organy egzekucyjne pod warunkiem zastosowania art. 9d ust 1 *ustawy*. O tym, czy i do której z ww. kategorii zaliczają się podmioty wymienione w punktach a)-n) stanowią przepisy ustaw szczególnych regulujących działalność ww. podmiotów.

29/12/2009 r.

Czy transakcje klientów LORO spoza UE i państw równoważnych podlegają obowiązkowi rejestracji, czy może również są wyłączone z tego obowiązku (np. na podstawie art. 8 ust. 1e pkt 5 – transakcje na rynku międzybankowym)?

Odpowiedź: Na podstawie art. 8 ust. 1e pkt 5 *ustawy* transakcje klientów LORO spoza UE i państw równoważnych są zwolnione z obowiązku rejestracji.

29/12/2009 r.

Czy wobec podmiotów świadczących usługi finansowe z państw, które nie należą do Unii Europejskiej, nie są również wymienione na Liście państw równoważnych, ale są stroną układów i porozumień z UE (np. Norwegia, Islandia) należy stosować środki bezpieczeństwa finansowego tak jak wobec zwykłych klientów oraz czy transakcje zlecone przez takie podmioty podlegają obowiązkowi rejestracji.

Odpowiedź: W odniesieniu do podmiotów świadczących usługi finansowe z państw, które nie są członkami UE, ale są członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Islandia, Lichtenstein i Norwegia) należy stosować uproszczone środki bezpieczeństwa finansowego. Transakcje zlecone przez te podmioty nie podlegają rejestracji.

24/02/2010 r.

Od kiedy z obowiązku rejestracji transakcji wyłączone zostają przelewy na rachunek z rachunku lokaty terminowej, które należą do tego samego klienta w tej samej instytucji obowiązanej? Czy wyłączenie rejestracji takich transakcji już obowiązuje, czy też będzie obowiązywać od momentu, gdy wejdzie w życie rozporządzenie określające nowy wzór rejestru?

Odpowiedź: Art. 8 ust. 1e *ustawy* wszedł w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia *ustawy* tj. 22 października 2009 r. Powyższy przepis może być stosowany przez instytucje obowiązane, lub do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 13 *ustawy* z dnia 25 czerwca 2009 r. *o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu oraz o zmianie niektórych innych ustaw* (Dz. U. Nr 166, poz. 1317), w brzmieniu nadanym niniejszą *ustawą*, instytucje obowiązane mogą rejestrować i przekazywać Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej, zwanym dalej: *Generalnym Inspektorem*, dane określone w dotychczasowych przepisach wykonawczych.

Do Państwa należy decyzja czy skorzystacie z wyłączeń określonych w art. 8 ust. 1e *ustawy* czy będziecie Państwo wysyłać dane zgodnie z dotychczasowymi przepisami.

Art. 8b

13/04/2010 r.

Jak traktować klienta pochodzenia libańskiego zamierzającego nawiązać relację z Bankiem w celu dokonywania m.in. transakcji do Libanu w świetle Rozporządzenia Rady (WE) nr 1412/2006 z dnia 25 września 2006 r. dotyczącego niektórych środków ograniczających w odniesieniu do Libanu?

Odpowiedź: Zgodnie z postanowieniami *ustawy* instytucja obowiązana zobligowana jest do dokonania analizy ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu przez jej klienta. Zgodnie z art. 8b ust. 1 *ustawy*, głównymi kryteriami przy dokonywaniu oceny tego ryzyka są: rodzaj klienta, stosunków gospodarczych oraz produktów lub transakcji.

Ponadto analiza o której mowa w art. 8b *ustawy*, odnosi się do środków bezpieczeństwa finansowego stosowanych wobec klientów instytucji obowiązanych i powinny określać kryteria wskazane w art. 10a ust. 3 *ustawy*. Należą do nich kryteria:

1. Ekonomiczne – polegające na ocenie transakcji klienta pod względem celu prowadzonej przez niego działalności gospodarczej,
2. geograficzne – polegające na dokonywaniu transakcji nieuzasadnionych charakterem działalności gospodarczej zawieranych z podmiotami z państw, w których występuje wysokie zagrożenie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu,
3. przedmiotowe – polegające na prowadzeniu przez klienta działalności gospodarczej wysokiego ryzyka z punktu widzenia podatności na pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu,
4. behawioralne – polegające na nietypowym, w danej sytuacji, zachowaniu klienta.

Po określeniu kryteriów stosowanych przy nadawaniu klientom kategorii ryzyka instytucja obowiązana powinna sprecyzować sposób postępowania indywidualnie dla każdej kategorii ryzyka. Największą uwagę należy przykładac w stosunku do klientów znajdujących się w najwyższej grupie ryzyka. Cały proces kategoryzacji klientów oraz sposób postępowania z każdą kategorią klientów powinien być zawarty w wewnętrznej procedurze określającej m. in. zróżnicowany sposób wykonywania środków bezpieczeństwa finansowego w zależności od kategorii ryzyka nadanej poszczególnym klientom. Wewnętrzna procedura winna określać także sytuacje w których instytucja obowiązana na skutek zastosowania wyżej wymienionych środków nie nawiązuje relacji z klientem.

W przywołanym w piśmie rozporządzeniu, nie ma podstawy prawnej do odmowy nawiązania relacji z klientem. Jeżeli instytucja obowiązana, zastosowawszy kryterium geograficzne, przypisze klientowi podwyższoną kategorię ryzyka, wówczas na podstawie analizy ryzyka stosuje wzmożone środki bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w art. 9e *ustawy*. W związku z powyższym, z uwagi na fakt, że odbiorca znajduje się na terytorium Libanu, proponuję nadanie wyższego stopnia poziomu ryzyka klienta oraz szczegółową analizę przeprowadzanych przez niego transakcji.

29/12/2009 r.

Czy prawidłowe jest podejście zakładające, że rzeczywistym beneficjentem w przypadku klienta indywidualnego jest sam klient i jednocześnie ograniczenie czynności ustalania rzeczywistego beneficjenta dla klientów indywidualnych do sytuacji:

- podejrzeń powstałych na podstawie monitoringu transakcji klienta i/lub
- podejrzeń pracownika Banku powstałych na etapie otwierania rachunku dla klienta (np. obecność osób trzecich lub inne okoliczności wskazujące na próbę otwarcia rachunku na tzw. „słupa”)?

Odpowiedź: W przypadku klienta osoby fizycznej jest on z reguły jednocześnie rzeczywistym beneficjentem chyba, że okoliczności przeprowadzania transakcji lub nawiązywania stosunków gospodarczych wskazują, że może być inaczej. W takim przypadku bank powinien dążyć do uzyskania takich samych informacji na temat rzeczywistego beneficjenta jak na temat klienta.

Zaprezentowane podejście w pytaniu jest zatem prawidłowe.

29/12/2009 r.

Czy należyta staranność w kwestii ustalania rzeczywistego beneficjenta (dla klientów indywidualnych oraz klientów będących przedsiębiorcami) jest zachowana w przypadku, gdy bank przekazuje klientowi do wypełnienia formularz z prośbą o wskazanie rzeczywistych beneficjentów?

Należy mieć na uwadze, że o ile w przypadku klientów będących przedsiębiorcami dostępne są narzędzia ułatwiające bankowi ustalenie rzeczywistego beneficjenta (np. rejestry KRS, serwisy i wywiadownie gospodarcze) o tyle w przypadku klientów indywidualnych takie narzędzia nie występują.

Odpowiedź: Należyta staranność w kwestii ustalania rzeczywistego beneficjenta (dla klientów indywidualnych oraz klientów będących przedsiębiorcami) powinna znaleźć odzwierciedlenie w wewnętrznej procedurze i przejawiać się dążeniem do ustalenia jego tożsamości. W odniesieniu do podmiotów gospodarczych bank powinien zweryfikować informacje podane przez klientów w oparciu o dostępne mu narzędzia i dokumenty.

29/12/2009 r.

Czy otwarcie lokaty terminowej lub rachunku bankowego bazując jedynie na danych wprowadzonych przez klienta na stronie internetowej banku oraz potwierdzenie ich jedynie z danymi uzyskanymi z pierwszego przelewu na rachunek lokaty (zakładając, że w szczegółach przelewu znajdują się dane takie jak: imię i nazwisko oraz adres zameldowania klienta) spełnia wymogi Art. 8b. ust. 3 pkt 1; Art. 9. ust 1 pkt 1; Art. 9e ust 2 pkt 3 w zakresie identyfikacji klienta?

Należy zauważyć, że w szczegółach przelewu przychodzącego z innego podmiotu świadczącego usługi finansowe brak jest danych dotyczących dokumentu tożsamości.

Jeżeli powyższy proces nie jest wystarczający, czy dodatkowy element w postaci przesłania pocztą elektroniczną na adres banku skanu dokumentu tożsamości wypełni warunki identyfikacji klienta wskazanych w artykułach powyżej?

Odpowiedź: W ocenie Departamentu Informacji Finansowej spełnienie wymogów dotyczących identyfikacji klienta indywidualnego w przypadku otwierania lokaty przez Internet (dla podmiotów nie posiadających rachunku w danym banku) lub rachunku bankowego następuje, gdy **łącznie** zrealizowane są co najmniej następujące warunki nabycia oferowanego w ten sposób produktu:

1. strona internetowa banku wymaga od klienta wprowadzenia co najmniej danych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 *ustawy* oraz numeru rachunku, z którego zasilony zostanie nowo otwarty rachunek,

2. rachunek może zostać zasilony wyłącznie przelewem z rachunku prowadzonego przez podmiot świadczący usługi finansowe mający siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa równoważnego,
3. w momencie zasilenia rachunku bank dokonuje weryfikacji, czy przychodzące środki pochodzą z podmiotu, o którym mowa w punkcie 2. oraz weryfikuje, czy dane właściciela rachunku, z którego przyszły środki odpowiadają danym podanym we wniosku internetowym,
4. w przypadku niezgodności danych, o których mowa w punkcie 3. bank dokonuje zwrotu środków na rachunek, z którego zostały wysłane.

29/12/2009 r.

Środki bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w art. 8b ust. 1, polegają na:
pkt 3) uzyskiwaniu informacji dotyczących celu i zamierzonego przez klienta charakteru stosunków gospodarczych. Czy powyższy wymóg należy rozumieć w odniesieniu do definicji stosunków gospodarczych zamieszczonej w art. 2 pkt 1d?

Odpowiedź: Na gruncie przepisów *ustawy* oraz *III dyrektywy* pojęcie „stosunków gospodarczych” oznacza stosunki zawodowe lub handlowe, związane z działalnością instytucji obowiązyanych, które w momencie nawiązywania kontaktów z klientem roszą nadzieje na długotrwałe ich utrzymywanie.

29/12/2009 r.

Czy powyższy wymóg stosuje się również w odniesieniu do klientów będących klientami indywidualnymi? Jeżeli tak, to czy wystarczające będzie uzyskanie od klienta informacji o przewidywanym/deklarowanym celu wykorzystania rachunku bankowego oraz badanie zgodności przeprowadzanych przez klienta transakcji w odniesieniu do złożonej wcześniej deklaracji?

Odpowiedź: Tak

24/02/2010 r.

Środki bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w art. 8b polegają m.in. na identyfikacji klienta i weryfikacji jego tożsamości na podstawie dokumentów lub informacji publicznie dostępnych. Czy powyższy wymóg jest spełniony w przypadku, gdy przy zawieraniu umowy z bankiem klient jest obecny osobiście oraz przedstawia jeden dokument tożsamości do identyfikacji i weryfikacji? Dodatkowo, przed realizacją transakcji klient banku jest zobowiązany do okazania każdorazowo dokumentu tożsamości. Czy też w celu realizacji obowiązku weryfikacji bank jest zobligowany do wymagania od klienta okazania drugiego (dodatkowego) dokumentu do weryfikacji tożsamości? Jeżeli jest to wymagane, to czy bank ma obowiązek zapisywania i gromadzenia danych dodatkowego dokumentu na podstawie którego dokonana była weryfikacja tożsamości?

Odpowiedź: Instytucja obowiązana wobec swoich klientów stosuje środki bezpieczeństwa finansowego, których zakres jest określany na podstawie oceny dokonanej w wyniku analizy ryzyka z uwzględnieniem, w szczególności, rodzaju klienta, stosunków gospodarczych, produktów lub transakcji. Środki bezpieczeństwa finansowego, stosowane na

poziomie podstawowym w zakresie identyfikacji osób fizycznych i ich przedstawicieli obejmują zgodnie z art. 9 ust. 1 *ustawy*, ustalenie i zapisanie cech **dokumentu** stwierdzającego na podstawie odrębnych przepisów tożsamość osoby, a także imienia, nazwiska, obywatelstwa oraz adresu osoby dokonującej transakcji, [...]. Na poziomie podstawowym identyfikacji klienta, bank nie jest zobowiązany do żądania okazania dodatkowego dokumentu przez klienta. Weryfikacja tożsamości klienta, polega na sprawdzeniu i potwierdzeniu danych o których mowa w art. 9 ust. 1 i 3 *ustawy* i następuje przed zawarciem umowy z klientem lub przed przeprowadzeniem transakcji i do jej przeprowadzenia nie jest wymagany dodatkowy dokument.

Natomiast instytucja obowiązana stosuje wzmożone środki bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w art. 9e *ustawy*, w przypadku, gdy klient nie jest obecny do celów identyfikacji. Wówczas, dla celów identyfikacji, w celu zmniejszenia ryzyka, instytucje obowiązane stosują co najmniej jeden z środków, polegający na ustaleniu tożsamości klienta, między innymi jest to na podstawie **dodatkowych dokumentów** lub informacji.

24/02/2010 r.

W odniesieniu do wymogu uzyskiwania informacji dotyczących celu i zamierzonego przez klienta charakteru stosunków gospodarczych, jeżeli chodzi o cel konta prowadzonego dla osoby fizycznej określonego umową o prowadzenie konta oraz umowy kredytowe, klient podpisując umowę z bankiem akceptuje cel w zależności od otrzymanego produktu. Czy też realizacja powyższego wymogu powoduje bezwzględnie uzyskanie bezpośrednio dodatkowo od klienta informacji o przewidywanym /deklarowanym celu wykorzystania rachunku bankowego oraz badanie zgodności przeprowadzanych przez klienta transakcji w odniesieniu do złożonej deklaracji?

Odpowiedź: Na gruncie przepisów *ustawy* oraz *III dyrektywy* pojęcie „stosunków gospodarczych” oznacza stosunki zawodowe lub handlowe, związane z działalnością instytucji obowiązanych, które w momencie nawiązywania kontaktów z klientem rokują nadzieje na długotrwałe ich utrzymywanie. Realizacja powyższego obowiązku powinna znaleźć odzwierciedlenie w wewnętrznej procedurze o której mowa w art. 10a *ustawy*.

Przedstawione przez Panią założenie jest akceptowalne.

01/04/2010 r.

Czy w przypadku przekazów pieniężnych, które są realizowane przez klienta bez wykorzystania rachunku, gdy wartość transakcji przekracza 1 000 euro lub gdy transakcja składa się z kilku operacji, które wydają się wzajemnie powiązane, a ich łączna wartość przekracza 1 000 euro, gdy zleceniodawca w chwili dokonywania transakcji nie posiada przy sobie dowodu osobistego lub paszportu bank powinien odstąpić od przeprowadzenia operacji?

Odpowiedź: W przypadku przekazów pieniężnych, które są realizowane przez klienta bez wykorzystania rachunku, gdy wartość transakcji przekracza 1 000 euro lub gdy transakcja składa się z kilku operacji, które wydają się wzajemnie powiązane, a ich łączna wartość przekracza 1 000 euro, gdy zleceniodawca w chwili dokonywania transakcji nie posiada przy

sobie dowodu osobistego lub paszportu a bank nie może zastosować środka bezpieczeństwa finansowego jakim jest identyfikacja klienta (art. 8b ust. 3 *ustawy*), to zgodnie z art. 8b ust. 5 *ustawy*, bank nie przeprowadza transakcji.

Zakaz przeprowadzenia transakcji przez instytucję obowiązana, która nie może wykonać obowiązków wskazanych w art. 8b ust. 1-3 *ustawy* w zakresie stosowania środków bezpieczeństwa finansowego, ma charakter bezwzględny. Ponadto, instytucja obowiązana przekazuje Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej, w uzasadnionych przypadkach z uwzględnieniem ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, informacje o danym kliencie wraz z posiadanymi informacjami o planowanej przez klienta transakcji.

Art. 8b ust. 5

29/12/2009 r.

Jakie dane powinno zawierać zawiadomienie skierowane do Generalnego Inspektora (art. 8b ust. 5 *ustawy*) w przypadku gdy bank nie może wykonać obowiązków, o których mowa w ust. 3 pkt 1-3 *ustawy*?

Odpowiedź: Wzór zawiadomienia znajduje się na stronie internetowej Generalnego Inspektora w formie komunikatu

Art. 9

29/12/2009 r.

W jaki sposób bank może dokonać prawidłowej identyfikacji klienta na podstawie polskiego dowodu osobistego, który nie zawiera adresu? W Polsce dokumentem stwierdzającym tożsamość jest dowód osobisty lub paszport. Może się zdarzyć, że w żadnym z tych dokumentów nie będzie adresu a klient nie będzie dysponował żadnym innym dokumentem, na podstawie którego możliwy będzie do ustalenia adres. Czy w takim wypadku instytucja obowiązana ma obowiązek odmowy zawarcia umowy z takim klientem?

Odpowiedź: W przedstawionym przypadku instytucja obowiązana może dokonać ustalenia adresu posiłkując się oświadczeniem złożonym przez klienta.

29/12/2009 r.

W kontekście nowych zasad identyfikacji klientów tj. art. 9 ust. 1 pkt 1, czy w przypadku identyfikacji osoby fizycznej, która nie posiada numeru PESEL należy do rejestru (rejestr transakcji ponadprogowych i podejrzanych) w polu PESEL wprowadzić datę urodzenia, czy też pole należy pozostawić puste do czasu wydania nowego rozporządzenia (nadmieniamy, że aktualnie pole PESEL jest walidowane w oparciu o algorytm do wyliczania poprawności numeru PESEL).

Odpowiedź: W opisanym wyżej przypadku pole PESEL należy pozostawić niewypełnione, natomiast w polu 45 (Uwagi) podać etykietę pola PESEL (24) i datę urodzenia osoby nie posiadającej tego numeru wraz z komentarzem.

29/12/2009 r.

Czy w świetle przepisów art. 9 ust. 1 dla identyfikacji osoby małoletniej można przyjąć legitymację szkolną? (nadmieniamy, że jednym z warunków założenia rachunku dla

osoby małoletniej jest obecność przedstawiciela ustawowego, który też podlega identyfikacji na podstawie dokumentu tożsamości)?

Odpowiedź: Jeżeli osoba małoletnia zakłada rachunek bankowy w obecności przedstawiciela ustawowego, który identyfikowany jest na podstawie dokumentu tożsamości to można przyjąć legitymację szkolną osoby małoletniej dla celów identyfikacji.

29/12/2009 r.

W przypadku, gdy osoba fizyczna nie będąca klientem banku zleci bankowi jednorazową transakcję powyżej równowartości 15.000 EUR i przedstawi wyłącznie jeden dokument tożsamości do identyfikacji i weryfikacji, natomiast nie będzie posiadała dodatkowego dokumentu do weryfikacji tożsamości, bank przeprowadza transakcję.

Odpowiedź: Tak. W wyżej przedstawionej sytuacji identyfikacja następuje przed przeprowadzeniem transakcji, a weryfikacja w momencie identyfikacji.

29/12/2009 r.

W przypadku, gdy osoba fizyczna będzie ubiegać się o zawarcie umowy z bankiem i przedstawi wyłącznie dokument tożsamości do identyfikacji i weryfikacji, natomiast nie będzie posiadała dodatkowego dokumentu do weryfikacji, bank otwiera rachunek. Weryfikacja na podstawie dodatkowych dokumentów dokonana zostanie w trakcie dalszej współpracy z klientem np. przy kolejnej wizycie klienta.

Odpowiedź: Tak – celem weryfikacji jest sprawdzenie wcześniej uzyskanych danych.

09/03/2010 r.

Jakie dane identyfikujące tożsamość instytucja obowiązana powinna uzyskać od reprezentanta osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej?

Odpowiedź: Identyfikacja, o której mowa w art. 8b ust. 3 pkt 1 *ustawy*, w sposób zgodny z art. 9 ust. 1 *ustawy* jest dopuszczalna od momentu wejścia w życie *ustawy* tj. 22 października 2009 r. Uwarunkowana jest jednakże wprowadzeniem stosownych zapisów do procedur wewnętrznych w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Zgodnie z postanowieniami art. 16 *noweli* instytucje obowiązane mają obowiązek dostosować wewnętrzne procedury do wymagań określonych w art. 10a *ustawy* w terminie do dnia 22 kwietnia 2010 r.

Art. 9 ust. 3

29/12/2009 r.

Art. 9 ust. 3 stanowi, że identyfikacja beneficjenta rzeczywistego obejmuje ustalenie i zapisanie przynajmniej imienia i nazwiska oraz adresu. Dane z KRS będą niewątpliwie podstawowym źródłem gromadzenia informacji identyfikujących beneficjenta rzeczywistego. Niestety w KRS dane identyfikujące udziałowców to z reguły tylko imię i nazwisko osoby fizycznej (czasem też wypełniany jest PESEL). Nie ma natomiast informacji dotyczących adresu. W jaki sposób instytucje obowiązane mają gromadzić dane dotyczące adresu beneficjenta rzeczywistego. Problem staje się jeszcze bardziej skomplikowany w przypadku obywateli niektórych państw, gdzie nie występuje coś takiego jak adres zameldowania.

Odpowiedź: Zgodnie z postanowieniami art. 8b ust. 3 pkt 2 *ustawy* instytucja obowiązana ma obowiązek podejmowania czynności, z zachowaniem należytej staranności, w celu identyfikacji beneficjenta rzeczywistego. Oznacza to, że instytucja obowiązana powinna dążyć do identyfikacji tego beneficjenta na tyle daleko na ile jest to możliwe. Jeżeli w dążeniu do identyfikacji instytucja obowiązana dojdzie do momentu, w którym nie będzie możliwe uzyskanie dalszych informacji uznaje się, że zostały zastosowane środki bezpieczeństwa finansowego lub, jeżeli jest to możliwe, podjąć inne czynności adekwatne w danej sytuacji.

Art. 9d

29/12/2009 r.

Artykuł 9d ust. 1 *ustawy* stanowi, że w stosunku do niektórych klientów instytucje obowiązane mogą odstąpić od stosowania środków bezpieczeństwa finansowego przy uwzględnieniu ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Jeżeli przy zawieraniu umowy z klientami wymienionymi w art. 9d ust. 1 (np. podmiot świadczący usługi finansowe z krajów UE lub z Listy państw równoważnych) bank stwierdzi, że według obowiązujących w banku kryteriów danego klienta należy zakwalifikować jako klienta wysokiego ryzyka, to czy oznacza to, że należy wobec niego przeprowadzić wszystkie środki bezpieczeństwa finansowego (art. 8b ust. 3)? Jeżeli tak, to w jaki sposób identyfikować reprezentantów klienta dla transakcji zleconych Swiftem?

Odpowiedź: Jak wskazano na wstępie niniejszego punktu w stosunku do niektórych kategorii klientów instytucje obowiązane mogą odstąpić od stosowania środków bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w art. 8b ust. 3 pkt 1-3 *ustawy*, przy uwzględnieniu ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Bank może samodzielnie określić (w wewnętrznych procedurach) jakie środki bezpieczeństwa finansowego będzie stosował w takich przypadkach – analogicznie jak w sytuacji, w której na podstawie wewnętrznych kryteriów zakwalifikował opisywanego klienta do grupy wysokiego ryzyka (choć w świetle przepisów *ustawy* jest to klient z grupy niskiego ryzyka). W przypadku transakcji zleconych SWIFTem bank powinien dążyć do identyfikacji reprezentantów takich klientów, w takim zakresie, w jakim jest to możliwe do ustalenia przy zachowaniu należytej staranności.

Należy w tym miejscu wyraźnie podkreślić, że o ile klientom, w stosunku do których *ustawa* przewiduje możliwość odstąpienia od stosowania środków bezpieczeństwa finansowego, instytucja obowiązana może w oparciu o wewnętrzne kryteria podwyższyć poziom ryzyka to klientom, których *ustawa* kwalifikuje do grupy wysokiego ryzyka instytucja obowiązana nie może w oparciu o wewnętrzne kryteria obniżyć poziomu ryzyka.

29/12/2009 r.

Jeżeli w wyniku prowadzonych przez bank analiz transakcji realizowanych przez klienta, o którym mowa w art. 9d ust. 1 i 2 (już po otwarciu rachunku) okaże się, że klienta należy zakwalifikować jako klienta wysokiego ryzyka, czy w takim przypadku należy przeprowadzić wobec niego wszystkie środki bezpieczeństwa finansowego z art. 8b ust. 3 pkt 1-3?

Odpowiedź: W przypadku, gdy w wyniku prowadzonych analiz transakcji realizowanych przez klienta, o którym mowa w art. 9d ust. 1 i 2 (już po otwarciu rachunku)

okaże się, że klienta należy zakwalifikować do grupy wysokiego ryzyka należy, zgodnie z wymogiem art. 8b ust. 4 pkt 3 *ustawy*, zastosować środki bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w art. 8b ust. 3.

29/12/2009 r.

Czy w stosunku do instytucji będących korespondentami, o których mowa w art. 9e ust. 3 należy przeprowadzać tylko środki określone w tym przepisie, czy również środki bezpieczeństwa finansowego określone w art. 8b ust. 3?

Odpowiedź: W stosunku do instytucji będących korespondentami z państw innych niż państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz państwa równoważne należy zastosować środki bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w art. 8b ust. 3 *ustawy* oraz dodatkowo, w ramach wzmózonych środków bezpieczeństwa finansowego, środki, o których mowa w art. 9e ust. 3 *ustawy*.

Art. 9e

19/03/2010 r.

Art. 9e ust. 2 *ustawy*, mówi że przypadku gdy klient nie jest obecny, dla celów identyfikacji instytucje obowiązane stosują, w celu zmniejszenia ryzyka, co najmniej jeden z następujących środków (...). Czy klient, który korzysta z bankowości elektronicznej i jest identyfikowany przez pracownika firmy kurierskiej spełnia definicję „klienta nieobecnego dla celów identyfikacji”?

Odpowiedź: Klient, który nawiązuje relacje z bankiem za pośrednictwem elektronicznych kanałów łączności i w procesie zawierania umowy jest identyfikowany przez pracownika firmy kurierskiej, w rozumieniu przepisów *ustawy* jest klientem nieobecnym dla celów identyfikacji. Bank w takiej sytuacji powinien zastosować co najmniej jeden ze środków bezpieczeństwa finansowego określonych w art. 9e ust. 2 *ustawy*. Jeżeli jednak czynności faktyczne związane z działalnością bankową realizowane są przez pracownika firmy kurierskiej, z którą bank zawarł uprzednio umowę, o której mowa w art. 6a ust. 1 *ustawy Prawo bankowe*, uznaje się, że klient jest obecny dla celów identyfikacji. W przypadku, gdy klient nawiązuje relacje z bankiem za pośrednictwem elektronicznych kanałów łączności i w procesie zawierania umowy jest identyfikowany przez podmiot świadczący usługi finansowe, z wyjątkiem podmiotu świadczącego usługi związane z transferem środków pieniężnych, w rozumieniu przepisów *ustawy* jest klientem obecnym dla celów identyfikacji.

12/02/2010 r.

Jak należy rozumieć opisane w art. 9e ust. 2 pkt 3 *ustawy* ustalenie, że pierwsza transakcja została przeprowadzona za pośrednictwem rachunku Klienta w podmiocie świadczącym usługi finansowe w przypadku pożyczki gotówkowej, gdzie Klient, po zawarciu umowy, może otrzymać kwotę wnioskowaną przelewem bankowym na swój rachunek oszczędnościowo – rozliczeniowy lub może otrzymać czek GIRO, realizowany wyłącznie za pośrednictwem Poczty Polskiej?

Czy w takiej sytuacji należy założyć, że pierwszą transakcją jest:

- w przypadku przekazania kwoty wnioskowanej na konto Klienta – transakcja uruchomienia środków przez Bank na konto Klienta?

- w przypadku otrzymania przez klienta czeku GIRO – zrealizowanie tego czeku w placówce Poczty Polskiej?

Odpowiedź: Pomiot świadczący usługi finansowe jest równoznaczny z instytucją finansową i instytucją kredytową, o których mowa w art. 3 *III dyrektywy*. Do takich podmiotów zaliczają się niektóre instytucje obowiązane mające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze Unii Europejskiej albo państwa równoważnego. Kryterium uznania czy dana instytucja mająca siedzibę zarówno na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz Unii Europejskiej lub państwa równoważnego spełnia przesłanki bycia podmiotem świadczącym usługi finansowe, jest zakres prowadzonej przez nią działalności, określony w art. 2 pkt. 1b *ustawy*, tj. np. udzielanie kredytów, zawieranie umów leasingu finansowego.

Obydwie z ww. czynności będą kwalifikowały się jako „pierwsza transakcja”, o której mowa w art. 9e ust. 2 pkt 3 *ustawy*. W przypadku przekazania wnioskowanej kwoty przelewem bankowym na rachunek oszczędnościowo – rozliczeniowy bank powinien dołożyć należytej staranności przy weryfikacji danych identyfikacyjnych klienta, natomiast w przypadku realizacji czeku GIRO w placówce Poczty Polskiej pracownik Poczty powinien dodatkowo wylegitymować takiego klienta.

29/12/2009 r.

Oznaczanie klientów bez rekordu klienta kategorią ryzyka. Czy wymagana będzie realizacja oceny klienta opartej na ryzyku? Jeśli ryzyko to byłoby wysokie, w jaki sposób, w tym przypadku, należałoby zastosować wzmożone środki bezpieczeństwa finansowego?

Odpowiedź: Każdorazowo wymagana jest ocena klienta oparta na analizie ryzyka. Środki bezpieczeństwa finansowego są wynikiem analiz i stosowane są na podstawie oceny ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu z uwzględnieniem w szczególności rodzaju klienta stosunków gospodarczych produktów lub transakcji.

Szczegółowe sposoby stosowania wzmożonych środków bezpieczeństwa finansowego instytucja obowiązana powinna zawrzeć w wewnętrznych procedurach.

29/12/2009 r.

W przypadku, gdy instytucja obowiązana będzie ustalać status PEP na podstawie oświadczeń przyjmowanych od klientów, prosimy o potwierdzenie czy wystarczającym będzie jeśli oświadczenia będą wymagane wyłącznie od osób fizycznych (zamieszkujących poza RP) ubiegających się o otwarcie rachunku oszczędnościowego, oszczędnościowo-rozliczeniowego, rachunku terminowych lokat oszczędnościowych, bez pobierania oświadczeń od przedsiębiorców (osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób fizycznych reprezentujących osobę prawną, pełnomocników, współwłaścicieli spółek cywilnych, osób fizycznych wykonujących wolny zawód lub prowadzących działalność rolniczą).

Jeśli będzie konieczność pobierania oświadczeń od wszystkich wyżej wymienionych osób fizycznych, prosimy o informację, czy w przypadku, gdy osoba fizyczna ubiegająca się

o otwarciu rachunku nie będzie PEPem, natomiast pełnomocnik ustanawiany do rachunku będzie posiadał status PEP, należy stosować przepisy art. 9e ust. 4 pkt 4 (wymóg zgody zarządu na zawarcie umowy z klientem).

Odpowiedź: Osobą zajmującą eksponowane stanowisko polityczne jest wyłącznie osoba fizyczna, będąca klientem danej instytucji obowiązanej. W związku z tym, osoba będąca pełnomocnikiem określonej osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nie posiadającej osobowości prawnej albo osoby fizycznej, która jest klientem, nie może podlegać trybowi przyjmowania oświadczeń lub objęcia jej procedurą przyjętą w danej instytucji obowiązanej w odniesieniu do takich osób. Jednakże należy rozważyć poziom ryzyka prania pieniędzy z udziałem takich osób i ewentualnie podjąć decyzję o zastosowaniu wzmożonych środków bezpieczeństwa finansowego.

Art. 9e ust. 2 pkt 3

19/02/2010 r.

Czy w rozumieniu art. 9e ust. 3 ustawy, jako instytucje będące korespondentami należy rozumieć wyłącznie banki krajowe lub zagraniczne, które prowadzą rachunek w walucie obcej na rzecz drugiego banku krajowego lub zagranicznego, czy dotyczy to również banku, z którym zostały wymienione jedynie klucze SWIFT?

Odpowiedź: W rozumieniu art. 9e ust. 3 za instytucje będące korespondentami należy uznać banki krajowe lub zagraniczne, które prowadzą rachunek w walucie obcej na rzecz drugiego banku krajowego lub zagranicznego

Art. 9i

29/12/2009 r.

Czy w odniesieniu do transakcji przeprowadzanych przez bank na podstawie zlecenia lub dyspozycji przyjętej lub otrzymanej przez podmiot świadczący usługi finansowe :

- mający siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
- mający siedzibę na terytorium państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego, o ile te państwa znajdują się na liście państw równoważnych, zgodnie z *ustawą* należy uznać, iż spełnione są wszystkie warunki wymienione w art. 9i ust. 1 *ustawy* pozwalające na odstąpienie przez bank od wykonania obowiązków wskazanych w art. 8b ust. 3 pkt 1-3 *ustawy*, w odniesieniu do zleciodawcy transakcji, niebędącego klientem tego banku?

Odpowiedź: Zgodnie z art. 9i ust. 1 *ustawy* instytucja obowiązana przeprowadzająca transakcję na podstawie zlecenia lub dyspozycji przyjętej lub otrzymanej przez podmiot świadczący usługi finansowe, mający siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa równoważnego (wymienionego w *rozporządzeniu państw równoważnych*), może uznać obowiązki, o których mowa w art. 8b ust. 3 pkt 1-3 *ustawy*, za wykonane pod warunkiem zapewnienia przekazania na każde żądanie instytucji obowiązanej kopii dokumentów lub informacji potwierdzających zastosowanie środków bezpieczeństwa finansowego.

Instytucja obowiązana może przyjąć, że powyższy warunek został spełniony w przypadku stosowania art. 6 ust. 1 *rozporządzenia 1781*.

10/02/2010 r.

Czy do transakcji przeprowadzanych przez bank na podstawie zlecenia lub dyspozycji przyjętej lub otrzymanej przez podmiot świadczący usługi finansowe mający siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, mający siedzibę na terytorium państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego transakcji bank, mając na uwadze zakres informacji zdefiniowanych w art. 8b ust.3 pkt 1-3 *ustawy*, może odstąpić od weryfikowania danych osoby zlecającej transakcję, z listami osób, o których mowa w art. 20d ust. 1 *ustawy*, jeżeli zlecenie lub dyspozycja transakcji została przyjęta lub otrzymana przez podmioty świadczące usługi finansowe, o których mowa powyżej?

Odpowiedź: Instytucja obowiązana przeprowadzająca transakcję w warunkach wskazanych w art. 9i ust. 1 *ustawy* może przyjąć, że dane osoby zlecającej transakcję podmiotowi świadczącemu usługi finansowe, mającemu siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej zostały zweryfikowane z listami osób, o których mowa w art. 20 d ust. 1 *ustawy* oraz z listami osób podejrzanych o finansowanie terroryzmu, w przypadkach przekazów pieniężnych z rachunku, gdy:

- zgodnie z art. 5 ust. 3 lit. a *rozporządzenia 1781*, tożsamość osoby zlecającej transakcję (klienta) została zweryfikowana w związku z otwarciem rachunku, a informacje uzyskane w trakcie tej weryfikacji są przechowywane zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 8 ust. 2 i art. 30 lit. a *III dyrektywy*,
- lub
- zgodnie z art. 5 ust. 3 lit. b *rozporządzenia 1781*, zleceniodawca jest objęty zakresem zastosowania art. 9 ust. 6 *III dyrektywy*.

Art. 10a

29/12/2009 r.

Ustawa wprowadza otwarty katalog przypadków, w których od banku wymaga się zastosowania wzmoczonych środków bezpieczeństwa finansowego. Czy Generalny Inspektor określi w przyszłości, w jakich przypadkach, poza wskazanymi w *ustawie* będzie oczekiwane od banku stosowanie wzmoczonych środków bezpieczeństwa finansowego? Jakie środki bezpieczeństwa finansowego ma zastosować instytucja obowiązanej w sytuacji, gdy umowę z instytucją obowiązaną chce zawrzeć osoba znajdująca się na liście osób, grup podmiotów, w stosunku, do których dokonuje się zamrożenia?

Odpowiedź: Generalny Inspektor nie przewiduje określenia w przyszłości takich przypadków. Instytucje obowiązane powinny same określić szczegóły zastosowania wzmoczonych środków bezpieczeństwa finansowego ponad te wskazane w *ustawie* w wewnętrznych procedurach, o których mowa w art. 10a *ustawy*.

Odnosząc się do ostatniego pytania Generalny Inspektor informuje, że instytucja obowiązana powinna zastosować środki bezpieczeństwa finansowego umożliwiające „przechwycenie” i zamrożenie wartości majątkowych osób, grup i podmiotów, wobec których zastosowano szczególne środki ograniczające.

11/02/2010 r.

W jakim trybie poinformować bank zleceniodawcy lub bank beneficjenta, jeżeli zostanie zastosowany wobec transakcji przepis art. 16 ust. 1 lub art. 20d ust. 1 ustawy w odniesieniu do komunikatu MT 202 COV, który będzie obowiązywał od 21 listopada 2009 r. zgodnie z zaleceniem Komitetu Bazylejskiego dotyczącym przejrzystości w rozliczeniach międzybankowych?

W jakim trybie poinformować bank zleceniodawcy lub bank beneficjenta o zastosowaniu wobec transakcji przepisów art. 16 ust. 1 ustawy?

Odpowiedź: Bank może poinformować bank zleceniodawcy lub bank beneficjenta o zamrożeniu wartości majątkowych. Artykuł 34 *ustawy* odnosi się do informacji przekazywanych do GIIF na podstawie art. 8 ust. 3 i 3a, art. 16 ust. 1 i art. 17 *ustawy* i dotyczy on tylko zakazu informowania osób nieuprawnionych, stron transakcji lub posiadacza rachunku o fakcie poinformowania GIIF-a o transakcjach, których okoliczności wskazują, że wartości majątkowe mogą pochodzić z prania pieniędzy albo o rachunkach podmiotów, co do których zachodzi uzasadnione podejrzenie, że mają związek z finansowaniem terroryzmu. Tak więc instytucja obowiązana nie może przekazywać informacji o fakcie zawiadomienia GIIF, natomiast w przypadku zastosowania przez GIIF procedury np. blokady rachunku informacja taka może być przekazana.

Zapisy art. 20d ust. 10 *ustawy* wskazują, że w przypadku zamrożenia wartości majątkowych na podstawie listy osób, grup lub podmiotów określonych na podstawie art. 20d ust. 4 *ustawy*, wyłącznie Generalny Inspektor o ile to możliwe, przekazuje informację osobie, grupie lub podmiotowi, których wartości majątkowe zostały zamrożone. Informacja taka powinna zawierać uzasadnienie zamrożenia środków finansowych oraz pouczenie na temat możliwości podejmowania dalszych działań mających na celu wykrycie z tej listy, wniesienie odwołania lub zwolnienia zamrożenia wartości majątkowych.

W przypadku zamrożenia na podstawie przepisów Unii Europejskiej, nie ma procedury informującej dany podmiot o zamrożeniu wartości majątkowych. W związku z powyższym nie ma przeciwwskazań do informowania klienta o zamrożeniu wartości majątkowych na podstawie przepisów Unii Europejskiej.

Art. 33

29/12/2009 r.

Czy sytuacja, o której mowa w nowym art. 106d pkt 2 *Prawa bankowego* dotyczy również przekazywania informacji objętych tajemnicą bankową do innych banków w celu i zakresie niezbędnym do zapobiegania przestępstwom z art. 165 i art. 299 *Kodeksu karnego*?

Odpowiedź: Art. 33 ust. 7 *ustawy*, określa, iż obowiązek zachowania w tajemnicy uzyskanych na podstawie *ustawy* informacji, obejmuje również pracowników instytucji obowiązanych. W związku z powyższym bank nie może informować innych instytucji o transakcjach, które mogą mieć związek z popełnieniem przestępstwa, o którym mowa w art. 165a i art. 299 *Kodeksu karnego*.

Czy w świetle art. 34 ustawy, możliwe jest przekazywanie zagranicznemu podmiotowi nadrzędnemu danych o transakcjach podejrzanych, takich jak:

- liczby alertów stwierdzonych przez system,
- liczby alertów z innego źródła (ręcznych)
- liczby alertów zbadanych,
- liczby transakcji podejrzanych zaraportowanych do władz,
- liczby wszystkich raportów do władz,
- liczby alertów nadal badanych na koniec okresu.

Odpowiedź: Zgodnie z art. 104 ust. 2 pkt 7 ustawy *Prawo bankowe*, istnieje możliwość przekazywania przez bank informacji innym bankom, instytucjom kredytowym lub instytucjom finansowym należącym do tego samego holdingu finansowego jedynie gdy są one niezbędne do należytego wykonywania obowiązków określonych w *ustawie*.

W związku z powyższym jeżeli spełnione są powyższe kryteria, tj. podmiot nadrzędny należy do tego samego holdingu finansowego, a uzyskane dane są niezbędne do wykonywania obowiązków nałożonych *ustawą*, to dane statystyczne, o których mowa w piśmie, mogą być przekazywane podmiotowi nadrzędnemu. W innym przypadku, zastosowanie mają przepisy art. 34 *ustawy*.

18/05/2010 r.

Rozporządzenie nr 1781/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie informacji o zleceniodawcach, które towarzyszą przekazom pieniężnym

Proszę o interpretację przepisów dotyczących wpłat gotówkowych w kwotach w przedziale 1000,00 do 15.000,00EUR

1. W przypadku wpłaty gotówkowej we wskazanym przedziale kwotowym dokonywanej przez klienta nie będącego klientem banku tzw. "klient z ulicy" ale wpłata dotyczy uznania rachunku w innym oddziale banku niż dokonywana wpłata
2. Analogiczna sytuacja jak w punkcie 1. z tym że osoba dokonująca wpłaty jest pełnomocnikiem rachunku prowadzonego w oddziale
3. Oddział prowadzi rachunek dla klienta jako podmiotu instytucjonalnego, a klient dokonuje wpłaty gotówkowej w podanym przedziale na rachunek w innym banku ale jako osoba fizyczna, a nie jako przedstawiciel podmiotu instytucjonalnego

Pytanie dotyczy

- czy w opisanych przypadkach należy dokonać identyfikacji i weryfikacji klienta dokonującego wpłaty poprzez zapisanie jego imienia i nazwiska, adresu oraz dokumentu tożsamości,
- jak również jak postąpić w przypadku braku dokumentu tożsamości, czyli braku możliwości dokonania weryfikacji.

Odpowiedź: Treść art. 2 pkt 7 rozporządzenia nr 1781/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 listopada 2006r. w sprawie informacji o zleceniodawcach, które towarzyszą przekazom pieniężnym (Dz. U. L z 2006 r. Nr 8, poz. 12), zwanego dalej: *rozporządzeniem*, definiując przekaz pieniężny, określa go jako transfer środków co oznacza każdą transakcję realizowaną drogą elektroniczną przez dostawcę usług płatniczych

w imieniu zleceniodawcy. Definicja ta wyłącza wpłaty dokonywane na rachunek tego samego dostawcy usług płatniczych, ponieważ nie jest ona realizowana drogą elektroniczną i nie ma przekazu jakichkolwiek danych do innego dostawcy usług płatniczych.

W przekazach pieniężnych powinno uczestniczyć przynajmniej dwóch dostawców usług płatniczych. Rygorom *rozporządzenia* będzie więc podlegała transakcja wpłaty gotówkowej powyżej 1.000 EUR, ale na rachunek prowadzony u innego dostawcy usług płatniczych.

W związku z powyższym transakcje dokonywane przez klienta banku w innym oddziale nie podlegają rygorom *rozporządzenia*, gdyż uczestniczy w niej tylko jeden dostawca usług płatniczych.

Natomiast w przypadku realizacji przekazu, którego równowartość przewyższa 1.000 euro i jest niższa niż 15.000 euro, na którym figuruje inna osoba niż osoba przynosząca ten przekaz, obowiązek identyfikacji i weryfikacji, w kontekście *rozporządzenia* dotyczy osoby przynoszącej przekaz. Wynika to z faktu, iż ta osoba jest zleceniodawcą w rozumieniu przepisów *rozporządzenia*.